

POLIITISESTI ja industria-  
lisesti yhdistyneen köyhäli-  
sien voimaa ei mikään mahti ma-  
ailmassa kukista.

# TOVERI

THE circulation of the Toveri  
is greater than the combined  
circulation of all other news-  
papers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

PERJANTAINA, KESÄK. 1 P. — FRIDAY JUNE 1, 1917.

KYMMENES VUOSIK. VOL. 10.—1917.

No. 127

## Sosialistien rauhanneuvottelut

Saksan sosialistien hyväksymät rauhan ehdot

Tukholma, 31 p. toukok. — Saksan ja Itävallan sosialistien edustajat ovat täällä pidettyjen neuvottelujen jälkeen julkaisseet rauhan ehdot, jotka ovat seuraavat:

Ensiksi. — Ei mitään aluevalloituksia.

Toiseksi. — Ei sotakustannusten maksamista.

Kolmanneksi. — Eteläiset slaavilaiset maat ja Unkarin kruununalue jää edelleen Itävalta-Unkariin kuuluvaksi, mutta niiden asukkaalle on annettava itsehallinto ja on sosialistien Itävallan ja Saksassa toimittava sen päämäärän saavuttamiseksi yhdessä noitten maitten kansallisten aineiden kanssa.

Neljänneksi. — Suomi ja Venäjän Puola itsenäisiksi valtakunniksi. Galitsialle annettava itsehallinto Itävallan yllähallinnon alaisena. (Tämän yhteydessä mainittakoon, että Puolan kysymyksen selvittäminen voidaan saavuttaa keskivaltojen ja Puolan välisen sopimuksen kautta.)

Viidenneksi. — Kauppakulun vapaus maalla ja merellä, "suojeluosuuksien" rajoittaminen, kansainvälisen hallituksen asettaminen kansainvälisten liikkeiden ja kanavien valvontaa varten, sekä kansainvälisesti rakennettavia ja hallittavia rautateitä mantereitten ylitse liikennettä varten.

Kuudenneksi. — Merenkulun näiden Pariisin vuoden 1856 rauhansopimuksen ehtojen palauttaminen, etenkin kauppalaivojen asemien kieltoon ja saalistusosuuksien poistamiseen nähden, ja poistettava sotatarvetautavain luettelosta ruokatarvetautavain ja raaka-ainet vaatteisiin, kuin myöskin rajoitettava saarto-osuuksia ja säädettävä rajoituksia merisodan käyntiin ja ilmavyökäynten tekoon.

Saksan sosialistit samoin kuin Itävallan sosialistit julistavat vastustavansa Belgian anastamista ja suositavat Serbian itsenäiseksi tekemistä, joka yhtyen Montenegron kanssa, voi saada sataman merenraannalle. Pitämmälle selittävät sosialistit ehdotavansa, että Balkanin kansainvälinen järjestäjä olisi annettava järjestää omat asiansa ilman ulkopuolista vaikutusta. Elsass-Lothringin suhteen ei mainita mitään.

Neuvottelun ottivat osaa myöskin tšekkiläisten, puolalaisten ja Bosnian slaavilaisten edustajat, jotka kuitenkin eivät allekirjoittaneet saksalaisten ja

(Jatkoa toisella sivulla)

**Suuri amputarvetehtaan räjähdys Böömissä**

Lontoo, toukok. 30 p. — Amsterdamista Reuterin toimistolta tullut sähkösanoma kertoo, että Boloveen kaupungissa, Böömissä, on tapahtunut ankara amputarvetehtaan räjähdys, joka on saanut suuria tuhoja aikaan. Eilen päivän kuluessa oli sähkösanoman mukaan tehtaan raunioista kiskottu 13 työläisen ruumiit esille ja sen lisäksi arvelaan noin 50 henkilöön saaneen räjähdyksessä surmansa.

**Pakolaisetkin ajetaan pakottaa sotapalvelukseen**

Paris, toukok. 30 p. — Ranskan sotaministeri, Paul Painlevé, alisti tänään Ranskan presidentin, Poincarén, hyväksyttäväksi ministeriön kokouksessa laki ehdotuksen, jonka mukaan Ranskan kanssa liitossa olevien kansojen sotapalvelusikäiset ovat miespuoliset kansalaiset pakotetaan astumaan sotapalvelukseen.

Tämä lakiesitys, joka on aivan samallinen kuin hiljattain Englannissa hyväksytty, tullaan piakkoin esittämään Ranskan edustajakamarin hyväksyttäväksi.

## Suuri rauhanvaatimuskokous New Yorkissa

Tuhansiin nouseva joukko Madison Squarella

New York, 31 p. toukok. — Eilen "kaatuneitten muistojuhlana" (Memorial Day) toimeenpanivat sosialistit sekä muut rauhan kannattajat Madison Squarella suuren joukko-kokouksen, johon otti osaa kymmentuhansiin nouseva väkijoukko. Kokouksessa puhuivat muitten muassa Algeron Lee ja Victor Berger. Puheessaan julisti Berger m.m. seuraavaa:

"Me tahdomme tietää minkä tähden me olemme sodassa. Ja ellemmme saa siihen selvää vastausta, ja jos New Yorkissa, Chicagossa, Milwaukeeissa ja muualla täytyy sytyä näkkäpinoita, niin silloin tämän maan työväestö nousee samalla tavalla kuin heidän toverinsa Venäjällä nousivat ja tekee tästä maasta todellisen sosialidemokraattisen tasavallan."

Eräs kokouksen toimeenpanija, t:ri Magnes, puheessaan mainitsi sanomalehdissä kiertellyt tiedonantoa siitä, että hallitusvirasto Washingtonissa, D. C., oli määrännyt salapoliisitoimiston lähettämään pikakirjeitä kaikkiin suuriin rauhanjoukkoihin ja raportteeraamaan hallitukselle kaikki hallituksen toimeenpiteiden vastustajat, joita voidaan lakien nojalla oikeudessa rangaista ja jotka saatettaisiin syytteen ja tuomituiksi ja sen järeistä sanoi:

"En tiedä, josko tämä kokous on sellainen, jota oikeusministeristö on tarkoitanut, mutta jos siten on ja jos täällä on hallituksen pikakirjeitä, niin haluan kutsua heidät tänne puhujalavalle näkemään ja kuulemaan kaikki mitä tapahtuu. Preussissa poliittisissa kokouksissa pikakirjuri istuvat puhujalavalla, kirjottavat muistiin kaikki mitä sanotaan ja lähettävät raportin hallitukselle. Kun me nyt olemme nopeasti alkaneet preussilaisuuksia muutoinkin, niin voimme alkaa myöskin seuraamaan Preussin esimerkkiä kokouksissamme."

Pitämmälle t:ri Magnes ilmoitti, että kokouksen toimeenpanijat olivat päättäneet, että jokainen puhujien lausunto, joka rikko voimassa olevia lakeja vastaan, on katsottava kokouksen järjestäjien rikkomiseksi, mutta katsottava olevan lakien mukaista ja puhujille suositettava arvostella säädettävien lakien kehoituksesta taikka kehoituksesta.

Magnes'ta seurasi puhumaan Cincinnatiasta kotoisin oleva rauhanhankannat Daniel Kiefer. Puheessaan hän moitti ankarasti asevelvollisuuslakia, jonka hän väitti olevan ristiriidassa Yhdysvaltain perustuslain kanssa. Kutsunnaalaisten kansalaisten "ensimmäisen" velvollisuutena "sänmaata kohtaan" hän neuvoi vetoamista oikeuteen vaatimukella perustuslaillisten oikeuksien säilyttämiseksi.

"Pakollinen asevelvollisuuslaki on epäoikeutettu ja perustuslain vastainen", sanoi hän. "sillä se rikko pykälän, joka kieltää"

(Jatkoa toisella sivulla)

**Kullakin maalla omat vaivansa**

Hiiret tekevät suurta tuhoa Australiala viljakkentillä

Sydney, N. S. W., toukok. 29 p. — Ääretön hiiren paljous tekee parhaillaan suurta tuhoa Australiala vehnäalueilla. Hiiren tekemät tuhotyöt nousevat jo moneen miljoonaan dollariin. Jonkinlaisen käsitöksen tästä maanvaivasta saa siitä, kun Sheep Hillissä yhden ainoan hiiren kuluessa pydytettiin yhdeltä viljelykseltä 7 tonnia näitä pieniä paholaisia. Hiiret tulevat miljoonapäisinä joukkoina ja hävittävät kaikki mustaksi kulkiesaan.

## Oxmanin juttu uudelleen määrätty ylioikeuden käsiteltäväksi

San Francisco, toukok. 29 p. — Eilen oli Frank Oxmanin juttu taas poliisioikeuden käsiteltävänä, jossa kuulustelut alettiin aivan alusta. Juttu lykättiin samassa muodossa kuin ensimmäiselläkin kerralla ylioikeuden käsiteltäväksi ja samalla tavalla vetosi Oxman asiansa, joten se nähtävästi tulee ennen ylioikeuteen menoa käsiteltäväksi vetoomus-oikeudessa uudelleen, kuten ensimmäiselläkin kerralla.

**Mrs. Rena Mooneyn valamiehiä sakotettu**

San Francisco, toukok. 31 p. — Eilen oli Mrs. Rena Mooneyn oikeusjuttu taas esillä. Kuitenkin oli 8 valamiestä jäänyt pois oikeuden istunnosta, joten tuomari kullekin langetti \$10 sakan, sekä lähetti sheriffillä kullekin sanan, että heidän on saatava oikeuteen.

Californian Federation of Labor liitto on Mrs. Rena Mooneyn puolustamiseksi luovuttanut \$2,400, International Workers' Defence liiton rahastonhoitajan tiedonannon mukaan.

Tänään ilmaantui oikeusjuttu yhteydessä asiahaaroja, joitten takia mahdollisesti kaikki tähän asti valitut valamiehet tullaan erottamaan.

**Terästrusti "ansaitsee" \$1,650,000 päivässä**

New York, toukok. 30 p. — Täällä tänään Yhdysvaltain terästrusti, "United States Steel" yhtiön julkaiseman vuosineljänneksen raportin mukaan ovat trustin puhtaat tulot ensimmäiseltä vuosineljännekseltä nousseet \$125,000,000. Kun tämä summa jaetaan tasan kutakin liikepäivää kohden, niin jää trustille "ansaitseksi" kutakin päivää kohden likipitään \$1,650,000. Jos liike koko vuoden jatkuu samaan tapaan, niin vuoden lopussa on trusti ansainnut puhtaaksi tuloksi \$500,000,000, mistä sotaveroitukseen menee kaikkiaan \$40,000,000, joten teräskapitalistien kesken jää jaettavaa suu vaatimusta \$460,000,000 summa! — Kuinkahan suuri on trustin työläisten säästö samalta ajalta?

**Puhelinlaitosten työläistä ja Canadian hallit. välillä työselkkaus**

Edmonton, Alberta, toukok. 30 p. — Kaikkialla ovat Albertan valtiossa, Canadassa, puhelinlaitosten palveluksessa olevat työläiset menneet lakoon kun hallitus kieltäytyi korottamasta palkkoja. Albertan puhelinlaitokset omistaa Canadian hallitus ja "hyvä työntekijä" esimerkiksi noudattanut kieltäytyä hallitus suostumasta työläisten vaatimuksiin, joitten joukossa palkan korotuksen lisäksi on union tunnustaminen ja vaihtelevan palkkatasojen poistaminen.

**Työläinen murskaantunut maanvieremän alle**

McMinnville, Ore., toukok. 30 p. — Portlandin kaupungin uudella vesijohtotunnelilla murskaantui Harold Hansen-niminen työläinen puolenvuoden aikana viime tiistai vasten yöllä kun saippuakivi, jonka läpi tunnelia tehtiin, luhistui ja hautasi hänet alleen. Vain vainoin saatiin Hansenin työtoveri pelastettua samasta kohtalosta. Hansen on syntyperältään tanskalainen ja ijältään 26-vuotias.

**SERBIALLEKIN ANNETAAN LAINA**

Washington, toukok. 30 p. — Yhdysvaltain hallitusviranomaiset ovat parhaillaan puuhassa antaa Serbian hallitukselle \$50,000,000 lainan, jota kullemmme ei kokonaisuudessa tulla käyttämään sotatarjouksiin, vaan osaksi myöskin maan uudelleen asuttamiseksi ja rakennuttamiseksi.

## Asevelvollisuuden vastustusta ja vangitsemisia kaikkialla

Seattlen Labor Central Council asettuu vastustamaan sotaväennostoa.

Seattle, Wash., 31 p. toukok. — Työväen unionien keskusvirasto (Labor Central Council) hyväksyi eilen illalla päätöslauselman, jonka kirvesmiesten (carpenters) järjestö oli aikaisemmin hyväksynyt ja jossa tuomitaan asevelvollisuuslaki. Päätöslauselma hyväksyttiin sen järeistä kun Hulet Wells oli asian puolesta pitänyt voimakkaan puheen.

Hulet Wells on vapaalla jalla \$5,000 takausta vastaan, kun hänen kanssaan asevelvollisuuslain vastustamisesta syytetty Sadler ja Rice ovat vapaita \$2,500 takauksella kampanoinnin ja aikaisemmin vangittu Aaron Fisherman \$2,000 takauksella. Kaikki ovat tunnettuja sosialisteja.

Wells'ia vastaan on todistajana käytetty muitten muassa erästä kirjallista union jäsentä John E. Freimutea, joka on vastustanut Wells'in sosialistisia mielipiteitä ja erästä Listman nimistä "kirjapaino-paasia", joka väitti, että hänen alaisensa kirjapainossa Wells oli painattanut 20,000 kpl. asevelvollisuusvastaisia lentolehtiä, joita oli sitten jaettu toisten lentolehtisten keralla.

Hallitusviranomaiset viittailevat, että Wells'ille langetetaan mahdollisimman ankara rangaistus, joka on 5 vuotta vankeutta ja raskas sakko. Kun Wells'in puolustuslakimiehet protesteerivat takauksensa korkeaksi määräämistä vastaan niin syyttäjien puolelta väitettiin, ettei se ollut ollenkaan kohtuuton rikkoksen laatuun katsoen. "Jossain toisessa maassa syytetty aset-

(Jatkoa toisella sivulla)

## Englanti menettänyt yli 100,000 miestä kuukausittain

Mieshukkaa tämän kevään taisteluissa suurempi kuin Somme-joukko voittaen aikaisemmin. Kolmen kuukauden ajalla englantilaiset menettäneet 307,169 miestä

Lontoo, 31 p. toukok. — Toukokuun ajalla englantilaiset ovat menettäneet taisteluissa läntisellä rintamalla 114,118 sotilasta ja upseeria, joista surmansa saaneita 27,390. (Viime päivinä ei ole enää tapahtunut huomattavampia tappeluja, joten numerot eivät suuremmissa määrässä tule muuttumaan.) Kaikkiaan huhti-, maaliskuun ja toukokuun ajalla Arras'in ja St. Quentin välisellä linjalla taisteluissa englantilaiset menettivät 307,169 miestä ja upseeria. Englannissa on vakuutettu, että tänä keväänä saksalaisia vastaan tehdyissä hyökkäyksissä mieshukkaa oli ollut puolta pienempi kuin viime vuonna Somme-joen taisteluissa, mutta nyt julkaistut viralliset numerot osoittavat päivävastoin mieshukan olleen suuremman.

**Englannin hallitus tutkii amerikalaisen amiraalin raportin todenperäisyyttä?**

Lontoo, 31 p. toukok. — Englannin laivastoministeristö on määrännyt toimitettavaksi tutkimuksen sen johdosta, että Yhdysvaltain laivastoministeristö on ilmoittanut Owenstonin sataman laivaväljän olleen saksalaisten miinoittaman kun amerikalainen torpedo-hävittäjälaiva saapui yli Atlantin saantuun satamaan. Amerikka on ilmoittanut amerikalaisen amiraali Sims'in raportteeraanneen, että englantilaisen miinojenpudistajain apu oli pelastanut hänen laivansa mahdollisilta onnettomuuksilta.

(Jatkoa toisella sivulla)

## Hampton Roadsin lakko tuottaa hallitukselle pulmallisia kysymyksiä

Washington, toukok. 31 p. — Kun järjestyneet työläiset Hampton Roadsin laivatelakkoilla vaivat kaikesta ylitystä kaksinkertaisen ajan, niin vaatimus on hallitukselle tuottanut ankaraa päänsärkyä. Hallitus näet suunnitteli työpäivän melkoisesti pidentämistä, jotta tekeillä olevat taistelulaivat saataisi nopeasti valmistettua, ja tarjosi työläisille puoltotoista aikaa jokaiselta tunnulta, mikä tehdään yli 8 tunnin vakinaisen työajan. Työläiset eivät kuitenkaan suostuneet tarjoukseen, vaan menivät lakoon.

Sitten ehdotti työdepartementti, että laivatelakkoille asetettaisi kaksi, ehkäpä kolmekin työpäivää, mutta siinäkin asetuivat työläiset vastustavalle kannalle vaatien kaikille työvoimille, jotka tehdään ensimmäisen, vakituisen työvuoron jälkeen, kaksinkertaista maksua. Toisaalta koettaa hallituksen työdepartementti saada taistelulaivat mahdollisimman halvalla rakennettua, mutta tämä "säätäväsäisyys", jota työläisiin nähden ensiksi suunnataan, kohtaa näitten puolelta tiukkaa vastustusta.

**Keskilännen pyörremyrsky jatkaa tuhoitään**

Kymmeniä taaskin kuollut ja omaisuutta tuhoutunut melkoisesti

St. Louis, Mo., toukok. 30 p. — Myöhään tänään itänaivällä iski pyörremyrsky Mineral Point, Mo., nimiseen pikkukaupunkiin tappaen neljä henkilöä ja haavoittaan 30, sekä hävittäen koko kaupungin niin tyvsti, että vain koulutalo jäi jällelle. Sen jälkeen myrsky kulkeutui Eyed kohden, missä maahan putoavat lankunkappaleet tappoivat erään jääkäin farmarin.

Samaiohin aikoihin heitti pyörremyrsky Iron Mountainissa, Mo., kaksi matkustajajunan vauvoja tien sivuun tappaen junaillan ja lippimiehen, sekä kuolettavasti haavoittaan erästä 75 vuotiaasta katoilista pappia.

Potosista, Mineral Pointin naapurikaupungista ilmoitetaan, että siellä pyörremyrsky tappoi kaikkiaan 20 henkilöä ja haavoitti useita. Hopewellin ja Mineral Pointin välillä oli kokoontunut noin 2,000 lasta juhlimaan ja näitten kohtalosta ollaan kovin levottomia, kun mitään ei heistä ole vielä saatu tietää.

(Jatkoa toisella sivulla)

**De Soto, Mo., toukok. 30 p. —** Palmerissa, noin 30 mailin päässä, tappoi myrsky tänään iltapäivällä kolme henkilöä ja haavoitti useita.

Cairo, Ill., toukok. 30 p. — Kaksi henkilöä kuoli, kolmas loukkaantui kuolettavasti ja noin 15 lievemmin, kun pyörremyrsky riehui tänään iltapäivällä Alexander-kauntissa.

**RAJUMYRSKY RAI-VOO MONTANASSA**

Roundup, Mont., toukok. 30 p. — Sade, joka melkoilla rajuna alkoi tänään, muuttui myöhemmällä hirveäksi lumimyrskyksi, joka vha vieläkin raivoa. Mus-selshell-joki on tulvinut yli äyräittänsä ja vienvi mukanaan useita rautatieasemia. Liikenne on kokonaan seisakissa Chicago, Milwaukee & St. Paul rautatiellä.

**McNARY NIMITETTY LANEN SEURAAJAKSI**

Salem, Ore., toukok. 30 p. — Eilen nimitti Oregonin kuvernööri Withycombe, kuolleeseen violoikeuden tuomarim, Charles L. McNaryn, Salemistä. McNary on republikaan, jota vastaajan Lane oli demokraatti, joten Lane kuoleman kautta demokraattipuolue kärsi pienen tappion.

## British Columbian metsätyöläiset voitaneet lakkonsa

Vancouver, B. C., toukok. 29. — Tänä iltana tuli tieto Comox Logging & Railway kompanialta siitä, että vhtiö myöntyy maksamaan vaaditun 50 sentin palkan ylennyksen myöskin kaatäjille ja katkojille. Palkat jakautuvat nyt seuraavasti: Etukaataja saa \$4.50, toinen kaataja \$4.25, katkoja \$4.00. Koneen ympärillä työskentelevät \$3.50—\$6.50.

Tämä on ensimmäinen huomattavampi lakko mitä vielä British Columbian metsäkämpillä on koskaan ollut. Voipa sanoa, että järjestyttömänä joukkona olemme onnistuneet yrityksemme loistavasti. Suurin osa lakkolaista jo alkoi epäillä tokko meillä onkaan voiton mahdollisuutta, vaan ikäänkuin salama tavalla tuli silloin yhtäkkiä tieto siitä, että olemme suorittaneet voittoa taistelusta.

Mitä opettaa meille tämä lakko? Se opettaa paljon enemmän kuin osamme uskoakaan. Se näyttää meille sen tosiasian, että olemme kipeästi järjestön tarpeessa. Kaikki nurkkakopien ilmeistymiset ovat sen merkinä, että päätöksämme lyödään laimin. Se, että joku joukostamme lähtee hajotustyöhön kompanian herrojen suosioisella avustuksella, osoittaa, että olemme kurinpitöä vailla. Ja kurinpitöä vailla tulemme aina olemaan olemme ilman järjestöä. Tätä lakkoa pääasiassa kontrolloerassivat suomalaiset. Vaan meistä kehuista suomalaisistakin löytyy juudaksia, jotka joutuvat yksilöittänsä tähden tappelemaan joukkojensa vastaan.

Nyt kuitenkin, koska olemme lakkomme voitaneet, on meillä aika ruveta tarkistamaan rivejämme. On ruvettava toisella akiteeraamaan sellaisia, jotka vielä eivät ymmärrä, että työläisten yksimielisyys on sellainen voima, joka panee suuremman kompanian "tunnustamaan".

Tämä lakko tosin kesti vain toista viikkoa, vaan sellaisenakin se selvästi osoitti sen, että kompania käyttää parhaana keinonaan meitä vastaan erimielisyyden aikaansaamista riveissämme. Niin kauan kun me voimme torjua ne yritykset, on meillä voima puolellemme. Mutta annahan olla, kun me vain rupeamme

(Jatkoa toisella sivulla)

**Coos Bayn sahatyöläisten palkkoja kohotettu**

Marshfield, Ore., toukok. 30 p. — Kaikki Coos Bayn sahalaitokset julistivat tänään, että sahatyöläisten alin palkka tulee kesäk. 1 p. lukien olemaan \$3.18 päivältä. Joissakin sahalaitoksissa alkaa tuo palkka vasta sen jälkeen kun on ollut kaksi viikkoa sahalaitoksen palveluksessa, toisissa taas ensimmäisestä työpäivästä lukien.

**Senaatti pienentää verotussummaa**

Washington, toukok. 30 p. — Senaatti on viime päivien aikana vhti mittaa pienentänyt hallituksen esittämää verotuslain kokonaisuutta, joka alunpitiin nousi yli 1,800,000,000 dollariin. Tällä kertaa on senaatti \$1,460,000,000 kohdalla ja arvelaan, että se ei enää vaikan suuria lohkaisuja lakitekeleen edellyttämistä summista tee. Kaiken aikaa on senaatti tietoisesti puolustanut suurkapitalistien etuja, joilta se ei salli "kohtuuttomia" tuloveroja sodankaan aikana kiskoa.

**Sensuuri-pykäiää ei otettu 'vakooja'-lakiin**

Washington, D. C., 31 p. toukok. — Edustajahuone tänään iltapäivän istunnossa 184 äänellä 144 vastaan päätti karsia "vakooja"-laista sensuuri-pykälän pois. Päätöstä tervetettiin yleisillä suosiosoituksilla.

## Venäjän sisäiset hallintoasiat

Pietari, 31 p. toukok. — Suomen senaatin ehdotuksesta on väliaikainen hallitus julistanut täydellisen anteeksiannon kaikille suomalaisille, jotka ovat olleet vangittuina valtakunnan puolustuslakien nojalla ennen maaliskuun 20 päivää nyt kuluva vuotta annettujen tuomioitten määräyksillä.

Ravintokysymys Venäjän kaupungeissa on edelleen pulmallinen. Ravintoasiain ministeri Piestehonoff on ilmoittanut, että sekaosartosen tilanteen tähden ei hallitus ole vielä ehtinyt järjestää asioita tarpeeksi. Armeija tarvitsee 18 milj. puudaa vehnää viikottain, mutta muuttamien viikoin on vain noin 5 milj. puudaa voitu saada hankituksi. Liikenne on parannettu ja viljälähetykset suurentuneet, mutta vieläkin ei lähetystä täytä tarvettakaan.

Ravintoasiain ministeri pitämälle selitti uhkaavan vaaran siitä, että paperirahan mahdollisesti aletessa maanviljelijät eivät voi ottaa vastaan sitä viljan maksuksi, mutta tulee heidän saada koneita, rautatarvaa ja muita tarpeita viljastaan voidakseen jatkaa maanviljelystä joutumatta hätään. Tämä kysymys on sitäkin vakavampi kun sodankäynnin jatkamiseksi sotatarvetehtaat, aseitten valmistukseen tarvitsisivat enemmän rautaa ja muita metalleja kuin mitä saatavissa on. Toisin sanoen, jos sotaa tahdotaan jatkaa tulee maanviljelysväestö jätetyksi näkkuolemaan ja sitä seuraa sama kohtalo koko kansakunnalle.

Hallitus on julkaissut ankaran kiellon juopottelemista vastaan samoin kuin varkaudesta ja muista rikoksista on määrätty

(Jatkoa toisella sivulla)

**Lampaittenkeritsijät menneet lakoon**

Rikkuri amputun lakkolaisen kuoliaaksi

Riverside, Ore., toukok. 31 p. — Tänä aamu päällä Jim Johnson-niminen, "pikkupoosuna" toimiva rikkuri erään lakkossa olevan lampaittenkeritsijän, nimeltä J. W. Shoemaker. Tapahtuman johdosta uhkaa syntyä vakavia rettelöitä, sillä kaikilta kämpköiltä jättävät miehet työssä ja kokoontuvat Riversideen, missä kaikkiaan on noin 100,000 lammasta ja useita lampaitten kasvattajia. Paikkakunnalle on poliisivoimain ilmestynyt kai "omaisuutta suojelemaan".

Työrettelöt johtuvat siitä, että lammaslaumojen omistajat ovat kieltäytyneet kohottamasta työläisilleen palkkoja.

**Kaksi sisarusta hukunut tulvivaan jokeen**

Lewiston, Idaho, toukok. 30 p. — Tänä aamu hukui tulvivaan Clearwater jokeen kaksi Boyer sisarusta, joista toinen oli 13 ja toinen 8 vuoden ikäinen. Tytöt leikkivat joen partaalla, kun nuorempi äkkiä suistui jokeen. Vanhempi koetti auttaa, mutta voimakas virta vei hänetkin mukanaan ennenkuin ketään ennätti päästä apuun.

**Rautatieyhtiö kohottanut korjauspajatyöläisten palkkoja**

Louisville, Ky., toukok. 30 p. — Louisville and Nashville Railroad Co. kohotti tänään noin 8,000 nousevalle korjauspajatyöläisten joukolle palkkoja vuotta kohden keskimäärin yhteensä \$1,920,000. Samalla muutettiin rautatieyhtiön korjauspajoissa työpäivä 8 tuntiseksi, sen sijaan että se ennen oli 9 tuntinen.

Huomattavimman palkankorotuksen saivat konetyöläiset ja pannusepät, joitten palkat kohotettiin 42:sta 48:aan senttiin tunnilla.